

02/2002

# LUKÁČOVSKÉ NOVINY

Apríl – November 2002      Ročník IV.      Číslo 2

## Príhovor starostu

Vážení občania,

opäť sa priblížil nielen koniec roka, ale aj koniec tohoto volebného obdobia a napriek všetkým povinnostiam som sa predsa len pustil do písania tohoto vydania našich novín, aby som pokračoval v ich začatej tradícii. Od vydania posledného čísla ubehlo už veľa času a tak teraz ani neviem čím skôr začať. Pre nedostatok času som sa veľmi málo venoval propagácii obce na internete a už sa aj ozvali lukáčovskí rodáci z Kanady, ktorým chýbali posledné informácie o dianí v našej obci. Aj touto cestou im sľubujem, že internet už budem „zanedbávať“ čo najmenej. Ale čo s tým, keď deň má iba 24 hodín a práce je veľa.

Chcel by som pár vetami osloviť obyvateľov ulice Stanovište. Ak sa do ktorejkoľvek obce alebo mesta príde niekto prihlásiť na prechodný alebo trvalý pobyt a má list vlastníctva alebo nájomnú zmluvu, neexistuje žiadna možnosť, ako takúto prihlášku ignorovať alebo dokonca odmietnuť. Bolo by to nielen protizákonné, ale dokonca protiústavné. Poviem dokonca aj to, čo by som možno nemal. Ak niekto niekde býva so súhlasom majiteľa domu a povie, že je na návšteve, nemusí sa hlásiť k žiadnemu pobytu, môže tam bývať aj do smrti a obec nemá žiadny zákonný spôsob, ako to ovplyvniť. Nie je v moci starostu alebo Obecného úradu, ako sa domnieva veľa ľudí, obmedzovať pobyt takýchto osôb. To je typický príklad, keď z neznalosti veci pramení nespokojnosť a domýšľanie si. Rozmýšľať by mal skôr majiteľ domu, koho si pustí do neho bývať a ako to môže ovplyvniť život najbližších susedov. Aj keď možno pre vás ostatných význam týchto slov nie je podstatný, obyvatelia Stanovišťa určite pochopili, na čo myslím.

V Novom roku nás čaká prechod ďalších kompetencií na obce. Štát zase „nesklamal“ a ako sme očakávali, prichádzajú iba kompetencie, ale o financiách zatiaľ ani slovo. Keď zoberiem do úvahy zvýšenia cien, ktoré sú pred nami, tak z toho vyplynie, že obce budú prežívať skoro iba zázrakom. Prežijú iba vďaka premysleným a koncepčným krokom, ktoré budú musieť robiť starostovia spolu s poslancami.

Od 1. júla sa v rámci prechodu kompetencií uskutočnil prechod Základnej a Materskej školy pod obec. Takže za celú správu, hospodárenie a chod školy je už zodpovedná obec. Všetci zamestnanci škôl sa stali zamestnancami obce, takže je nás tu už spolu dvadsať, okrem mňa. Som presvedčený, že odbor školstva a teda štát bol rád, že sa škôl zbavil. Bolo to vidieť na stave, v akom ich museli obce prebrať. Odpojené telefóny, nazaplatené energie, nevyhovujúce stavy budov, neplatné revízne správy, atď. Pritom peňazí na ich prevádzku nedostaneme viac, ako mali školy, keď patrili pod štát. A to už nehovorím o tom, že po Novom roku pôjdu všetky ceny hore. Bude to veľmi, veľmi ťažké. Vec sa má tak, že keď školy patrili pod štát, počkalo sa aj s platbami, zhovievavejší boli aj revízni technici, aj hygienici, atď. Teraz chcú všetci peniaze a chcú, aby všetky rokmi nahromadené závady boli odstránené najneskôr ihneď. Už sme mali kontrolu z hygieny v Materskej škole a bol z toho zápis na celú stranu. Ako by všetky závady vznikli po 1. júli. Má to však aj svoje pozitíva. Od tohoto školského roka sme zariadili vyučovanie angličtiny v Základnej aj v

Materskej škole. Rozhodol som sa tak preto, že v Európskej únii sa vyučujú okrem svojho ešte dva cudzie jazyky a pretože tam vstúpi aj Slovensko, naše deti akoby to v budúcnosti našli. Naviac chcem, aby deti z našej školy neboli po odchode na vyššie školy na tom znevýhodnené oproti deťom z mesta. Od rodičov neberieme za to ani korunu a lektorku platíme z obecného rozpočtu, pretože peniaze investované do vzdelania detí sú jednou z najlepších investícií.

Iste ste zaregistrovali, že od 1.septembra sa zmenila firma na vyvážanie odpadu. Obecný úrad Rišňovce, ktorý toto vykonával, nám ohlásil ukončenie činnosti a tak som musel vstúpiť do rokovaní s firmou Lobbe, ktorá je najväčším vývozcom odpadu v nitrianskom regióne. Cenu sa po rokovaní podarilo udržať na súčasnej úrovni, pretože síce za uloženie odpadu platíme viac, ale za vývoz zase menej a tak sa to vyrovnalo. Naviac Lobbe má viac druhov vozidiel na rôzne typy smetných nádob. Podarilo sa nám dohodnúť tiež vývoz vriec označených logom Lobbe, ktorý začne fungovať od budúceho roka. Chcem vás požiadať o to, aby ste nevyvážali poloprázdne nádoby, pretože Lobbe nám účtuje vývoz (nie uloženie) nádob bez ohľadu na to, či sú poloprázdne alebo plné. Tak sa iba zbytočne navyšuje celková suma za odpad a o to viac by sme museli platiť v budúcnosti.

Zodpovedné hospodárenie obce nám umožnilo aj pre budúci rok pokračovať v poskytovaní daňových a poplatkových úľav pre starších občanov. Taktiež máme do budúceho volebného obdobia pripravené úľavy na poplatku za vodu pre všetkých darcov krvi podľa počtu odberov. Pracujeme aj na možnosti zníženia daní z nehnuteľností pre všetkých občanov a podľa možnosti k tomu v budúcom volebnom období aj príde. Na tohtoročnej úrovni sa nám podarilo udržať aj poplatok za odpad. Viac sa o už schválených a platných daňových a poplatkových úľavách dočítate na inej mieste. Dúfam, že tento trend sa nám podarí udržať aj v budúcnosti.

Na záver by som chcel pri príležitosti ukončenia tohoto volebného obdobia srdečne a úprimne poďakovať za spoluprácu a pomoc všetkým ľuďom, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom zaslúžili o rozvoj Lukáčoviec počas uplynulých 4 rokov. Ďalej ďakujem za podporu všetkým, ktorí mi ju akýmkoľvek spôsobom preukázali. Bolo vás toľko, že radšej nebudem menovať, aby som nechtiac na niekoho nezabudol. Každému z vás nech to Pán Boh oplatí, pretože ste podporili dobré veci a to sa človeku vždy vráti. Hlavne však ďakujem mojej rodine, pretože hlavne vďaka podpore manželky, som našej obci mohol venovať všetky sily.

Vážení občania. Ak dostanem vo voľbách vašu dôveru, rád obetujem svoje sily a odovzdám svoje vedomosti, znalosti, skúsenosti na oltár obce a spoločnými silami opäť potiahneme našu obec o kus dopredu. Ak bude výsledok iný, zaželám vám veľa šťastia a rozlúčim sa s vami s neskromným vedomím, že som tu pohol s vecami, s ktorými tu roky nikto nepohol, urobil alebo zahájil akcie v hodnote, ktoré tu ešte nikto neurobil a zdvojnásobil som majetok obce. S trochou humoru poviem, že najviac by sa môjmu odchodu potešili moji neprajníci a celkom určite ešte moje deti, ktoré sa o mňa museli deliť s vami, občanmi. Ja však verím, že toto nie je posledné číslo Lukáčovských novín, ktoré píšem a minimálne ďalšie 4 roky ich ešte písať budem. Všetci vieme, že vždy sa všetkým vyhovieť jednoducho nedá a vždy je niekto spokojný aj nespokojný, ale vieme aj to, že zdravý rozum väčšiny nakoniec zvíťazí. A tak nadchádzajúce voľby beriem s absolútnym pokojom a vyrovnanosťou, pretože som si istý, že tak ako väčšina z vás verí v moje kroky, tak ja verím vo váš zmysel pre zodpovednosť a váš záujem o budúcnosť tejto obce.

Pretože sa blíži aj čas Vianoc a koniec roka, dovoľte mi, aby som vám všetkým zaželel pokojné a milostivé Vianoce a do Nového roka na prvom mieste hlavne veľa zdravia, šťastia, lásky, vzájomnej úcty a tolerancie.

Marián Lukáčik  
starosta obce

## Úspech našej rodáčky

Pre každú obec je pýchou, keď sa jej rodák alebo rodáčka presadí na miesto, ktoré je na celom Slovensku len jedno. My sa môžeme pochváliť tým, že toto sa podarilo našej rodáčke JUDr. Alene Mesárošovej rodenej Lukáčikovej, ktorá sa od 15.októbra tohto roku stala pravou rukou šéfa slovenského parlamentu Pavla Hrušovského, keď prijala jeho ponuku a stala sa riaditeľkou úradu predsedu Národnej rady Slovenskej republiky.

My jej ďakujeme za doterajšiu neoceniteľnú právnu pomoc a na novom pôsobisku jej prajeme veľa úspechov. Veríme, že na svoju rodnú obec nezabudne a bude nám pomáhať tak, ako tomu bolo aj doteraz.

Marián Lukáčik  
starosta obce

]

## Spomíname na ...

Mesiac november je akosi predurčený liturgickými sláveniami prvých dvoch dní, aby sme akosi viac spomínali na našich zosnulých. Je viac významných ľudí, ktorí svojím životom a dielom prekročili iba rámec rodiny alebo úzky kruh priateľov a tak si zasôlúžia, aby sme si na nich spomenuli. Navyše, príležitosť spomínať nám dáva aj ich výročie smrti.

Šiesteho novembra 1982 zomrel ThDr. Jozef Bača, kňaz Trnavskej arcidiecézy, vzácny človek, apoštol chorých, neúnavný pastoračný kňaz, obetavý duchovný otec. Okrem doktorskej práce, ktorú úspešne obhájil na Cyrilometodskej bohosloveckej fakulte v Bratislave v roku 1943 – Manželstvo v Novom zákone, sa veľa písomností od neho nezachovalo. Niekoľko článkov, ktoré napísal a publikoval v Katolíckych novinách, nám neumožňuje získať jasný a konkrétny obraz tohoto človeka. Schematizmus z roku 1978 je tiež veľmi stručný: Bača Jozef, Dr., n.24.2.1912 v Košiciach, o. 17.5.1936, kapl. Trnovec nad Váhom, 1938 prof.náb. Trnava, 1941 spr.f.Abrahám, Veľké Zálužie, Ludanice, 1948 spr.f. Budmerice, 1950 m. p., 1952 spr.f. Lukáčovce, dekan. Prečo teda na neho spomínať? Takýchto záznamov je predsa v schematizmoch viac ako dost. Možno k spomienke evokuje práve jeho skrytý, nenápadný a predsa bohatý život. Jeho charakteristickou vlastnosťou bola vždy veľká skromnosť. Možno by sme veľmi ľahko zistili jeho pôvod. Ako malý chlapec osirel. Jeho najbližšou príbuznou zostala sestra. Z detského domova si ho na službu vzal farár z Gbelov na Záhorí, ktorý vidiac jeho nadanie, dal ho vyštudovať. Vzhľadom na tieto skutočnosti niet sa čo diviť, že si vždy zachoval úctivosť a pokoru vo vzťahu ku každému, s kým sa stretol. Nemožno si to však zamieňať so servilnosťou. Jeho rozhladenosť v teológii a schopnosť vysvetliť aj tie najt'ažšie teologické záležitosti mu získavali nielen u kňazov, ale

hlavne u veriaciach veľkú úctu. V otázkach praktickej pastorácie bol mužom činu. Jeho prioritou vo farnosti boli chorí. Všade, kde pôsobil, neúnavne sa staral o poskytnutie všetkého, čo Cirkev chorým bola schopná poskytnúť. Memorovanie základných náboženských právd, Dekalógu, Päťora, sviatostí, svedomitá príprava na vyučovanie náboženstva, nevynechaná ani jedna hodina, predmanželské prípravy, ako aj predkrstové poučenia boli zreničkou oka jeho pastorácie. Veľká úcta k liturgii, vysluhovaniu sviatostí, prejavom ľudovej zbožnosti – najmä modlitbe svätého ruženca, rôznym pobožnostiam, ktoré využívali v daných možnostiach náboženskej neslobody za socializmu, boli veľkou možnosťou v jeho pastorácii k náboženskej aktivizácii farnosti. Preto sa nečudujme, že v rokoch 1950 – 1952 bol mimo pastorácie. Tento výraz v Schematizme však neznamená nič iné iba to, že bol tak ako viacerí iní bez súdu nezákonne väznený v internačnom tábore. Nerád spomínal na tie roky. Nikdy nechcel hovoriť o svojom väznení, často však hovoril o väznení iných, s veľkou bolesťou spomínal predovšetkým na väznených biskupov. Práve jeho vzťah k hierarchii bol veľmi úprimný, vždy vedel povedať to, čím sa má podľa jeho vyjadrenia vyznačovať kňaz, ktorý chce byť otcom vo farnosti, vzťah úcty v synovskej oddanosti a lásky. Viac rás sa v čase, keď sa rokovalo o novom obsadení diecéz spomínalo aj jeho meno. Bol veľmi horlivým propagátorom uvádzania koncilových dokumentov do života Cirkvi na Slovensku. Napriek tomu, že bolo len veľmi málo literatúry o koncile, pomocou katechéz, ktoré vychádzali z koncilových dokumentov, dokázal vo farnosti Lukáčovce pri Nitre, kde od roku 1952 pôsobil až do svojej smrti, vzdelával svoju farnosť v aktuálnej náuke Cirkvi. Jako dekan na kňazských rekolekciách dbal o permanentné vzdelávanie jemu zverených kňazov. Možno práve v tejto oblasti si môžu mladí kňazi, ktorí žiaľ mnohí majú akúsi nechutť ku „klasickej“ pastorácii – katechéze, pobožnostiam, sústavnej starostlivosti o každého farníka, vziať príklad zo života tohoto veľmi vzdelaného, skromného a poslušného kňaza. Je správne, ak kňaz vníma moderné prúdy v spoločnosti, ak chce vyskúšať aj moderné formy pastorácie, chce sa venovať istej skupine vo farnosti, ale je naozaj trestuhodné, ak zanedbáva rokmi a praxou vyskúšané metódy pastorácie. Pán dekan Bača bol rovnako neúnavný aj v sociálnej oblasti. Bol kňazom, ktorý žil v modernej spoločnosti chudobu svätého Františka. Poznal vo svojom živote, čo znamená byť bez domova a preto azda nikto neodišiel od neho bez konkrétnej pomoci – hmotnej či duchovnej. Aj tu je istým spôsobom príkladom stále aktuálnym. Neustále viac a viac sa poukazuje na život kňaza v súčasnej spoločnosti. Kňaz už aj na dedine sa stal objektom pozorovania ako sa správa, aký je jeho životný štýl, jako sa oblieka, aké má auto a podobne. Veľa záleží na tejto otázke, lebo dnes ešte viac ako v nedávnej minulosti dňaz je posudzovaný podľa vonkajších znakov. Žiť evanjeliovú chudobu neznamená byť asociálom, žobrákom alebo čudákom, ale znamená byť tým, ktorý všetko používa na dosiahnutie cieľa, nie pozemského, ale večného. Dobrá rada tohoto kňaza pre nás znie : „Ži život Božieho vyvolenca, využi v správnej miere všetko, čo je potrebné, ale vždy vnímaj toho, kto nemá také možnosti ako ty a zvažuj, či je všetko v poriadku. Buď dobrý, oplatí sa to.“

Na stránkach nášho periodika zvyčajne predstavujeme osobnoisti vedeckého života, osobnosti, ktoré sa významne zapísali do dejín ľudstva a Cirkvi, ale je správne ponúknuť aj pohľad na osobnosti, ktoré svojim životom ukázali nielen svojim súčasníkom cestu žitého evanjelia a na ktorých je naozaj správne parafrázovať slová syna Sirachovho: „Chváliť nám treba slávnych mužov, našich otcov, ako nasledovali po sebe. Pre svoju rozvahu stali sa vodcami ľudu a pre svoju zbehlosť v písmach viedli národy. V ich výrokoach sú slová

múdrosti: zostavovali piesne a nápevy, písali a prednášali básne. Všetci dosiahli slávu u svojich súčasníkov, už za ich života ich chválili... Ich telá odpočívajú v pokoji a ich meno žije z pokolenia na pokolenie. O ich múdrosti rozprávajú národy a zhromaždený ľud ich ospevuje.

Daniel Dian

Zdroj: DIAN, D.: Spomíname na... In: Duchovný pastier, revue pre teológiu a duchovný život, roč.83 Trnava: SSV 2002, č.10

## **Ešte raz téma – obecné nájomné (nie sociálne!!!) byty**

Napriek tomu, že tejto téme som sa venoval v každom z posledných vydaní našich novín za uplynulý jeden a pol roka, považujem za potrebné vrátiť sa k tejto téme ešte raz a podrobne ju vysvetliť. Prosím, aby ste si nasledovné riadky pozorne prečítali.

V prvom rade sa chcem vyjadriť k samotnej myšlienke výstavby obecných nájomných bytov. Po zmene podmienok, ktoré umožnili obciam a mestám stavať byty, bolo po mojom návrhu poslancami obecného zastupiteľstva schválené, aby sme urobili medzi občanmi Lukáčoviec prieskum prípadného záujmu o takúto formu bývania. Odozva bola obrovská. Predbežný záujem prejavilo skoro 50 (!) domácich záujemcov. To nás utvrdilo v tom, že riešenie bytovej otázky v našej obci je skutočne naliehavé. Na základe tohto záujmu a Smernice Ministerstva výstavby boli stanovené podmienky, ktoré musel každý uchádzač o obecný byt splňať. Na základe toho boli so všetkými uchádzačmi urobené individuálne pohovory, na ktorých im boli oznámené stanovené podmienky na získanie bytu. Tu dostal každý lehotu niekoľko dní na rozmyslenie. Po tomto podalo záväznú žiadosť o získanie bytu 35 záujemcov. Zdôrazňujem, že išlo všetko o domácich občanov alebo občanov, ktorí pochádzali z Lukáčoviec, priženili alebo privydali sa inde a teraz chceli využiť možnosť vrátiť sa späť. Ich zoznam si môžete prečítať v závere tohto článku. Pretože sme chceli vyjsť všetkým v ústrety, lebo komu poviete, že on nemôže dostať byt, alebo na základe čoho určíte kto ho môže dostať a kto nie? Naviac je nad slnko jasnejšie, že s vyšším počtom obyvateľom má naša obec väčšiu šancu na získanie lekára, budúce zotrvanie školy, pošty, nerušenie väčšieho počtu autobusových spojov a celkové nevymieranie našej obce tak, ako je tomu teraz. Nezabúdajme, že všetko so všetkým súvisí. Preto si stojím za tvrdením, že z postavenia bytov bude mať osôh každý obyvateľ tejto obce. Či niekto s výstavbou súhlasí alebo nie. Naviac sme realizáciu premysleli tak, že obecný úrad si vybavil živnostenské oprávnenie na stavebnú činnosť, aby sa mohol podieľať na samotnej výstavbe a tak prišlo aj k zníženiu nezamestnanosti domácich občanov. Zdôrazňujem, že systém financovania výstavby je taký, že z obecného rozpočtu nejde ani koruna, všetko sa financuje zo štátnych peňazí, keď polovicu investície máme zo Štátneho fondu rozvoja bývania a druhú polovicu nám dokonca Ministerstvo výstavby dalo ako nenávratnú dotáciu. Je to viac ako 22 miliónov korún. Hodnota obecného majetku tak stúpne asi z vyše 20 miliónov na viac ako 70 miliónov korún. Ak si to porovnáme zistíme, že za celej existencie Lukáčoviec naša obec nadobudla majetok asi 20 miliónov a len za jednu časť môjho volebného obdobia obec nadobudla majetok v hodnote ďalších asi 50 miliónov korún. Potrebuje to ešte nejaký

komentár ? A niekto sa ešte pýta, že čo tak asi ten starosta robí. Samozrejme bez práce nejde nič a hlavne toto bola moja náplň práce za posledných 18 mesiacov. Ale poďme postupne.

Našli sme teda vyhovujúci projekt s 38 bytmi a pustili sme sa do najťažšej fázy – do vybavovania pozemkov, povolení a hlavne financií na výstavbu. Bolo nám oznámené, že musíme konať čo najrýchlejšie, lebo finančné zdroje na výstavbu sú obmedzené. Nechcem opisovať všetky útrapy, ktorými sme museli prejsť, kto všetko nám musel pomáhať, koľko času, energie a síl tomu muselo byť venované. Aké zničujúce bolo v závere vidieť, ako sa pod našim 15-mesačným nesmiernym úsilím, obrazne povedané, v samom závere borí ľad, keď boli všelijaké pokusy o zamietnutie našej žiadosti. Kto tým so mnou neprešiel, ťažko to pochopí. Napokon sme vyšli víťazne a sme dávaní za vzor na Ministerstve výstavby a Štátnom fonde rozvoja bývania. Všade nechápavo krúčia hlavami s otázkou – vy, taká dedinka a idete stavať 38 bytov ? Ved' toľko peňazí majú problém vybaviť mestá. Áno, všade obdiv, až na samotné Lukáčovce ! Aby ste si vedeli predstaviť o čom hovorím, naša obec získala na výstavbu financie vo výške 10 % z celkovej sumy, ktorá bola na tento rok vyčlenená pre celý nitriansky kraj, v ktorom je osem okresov aj s mestami ! Výstavba, ktorá iným starostom pred voľbami výrazne pomohla, však mne u niektorých obyvateľov našej obce uškodila. Dalo by sa povedať – doma nikto nie je prorokom. Tu si zopár ľudí predsavzalo od samého začiatku odsudzovať bytovú výstavbu. Každého z nich k tomu vedú zrejme svoje dôvody a som presvedčený, že je to hlavne z dôvodu nedostatku informácií. Dokonca niektorí ľudia zavádzajú verejnosť, že keď bude iný starosta, výstavba sa zastaví, atď. No neviem, čo na to tí, ktorí tam majú ísť bývať, ale toto už v žiadnom prípade zastaviť nejde. Naviac, viete si predstaviť, na aký posmech by naša obec vyšla, keby sa tu niekto pokúšal o zastavenie výstavby ? Stále nechápem nasledovnú vec. Celá myšlienka je známa skoro jeden a pol roka. Za celý ten čas nebol za mnou nikto so žiadosťou o jej zdôvodnenie a vysvetlenie. Ku každému sa tu vždy správam slušne a kultivovane. A predsa v tejto veci nikto za mnou oficiálne nebol. Ako sa hovorí, iba neoficiálne sa dozvedám, čím ten alebo onen občan pri vyjadrovaní svojho nesúhlasu argumentuje. Na to sa ale oficiálne reagovať nedá. Každé jedno zasadnutie zastupiteľstva je verejné. Ani raz tam neprišiel niekto z občanov alebo z poslancov z nesúhlasným stanoviskom.

Zachytil som argument, že vraj to budú sociálne byty a majú sem prísť bývať neprispôsobiví občania jednej menšiny. Prepáčte, ale väčšiu hlúposť som dávno nepočul. Nemá význam sa k tomu ani vyjadrovať, stačí si pozorne prečítať zoznam uchádzačov a porozmýšľať, či by niekto z nich chcel bývať v sociálnom byte. Rezolútne odmietam hlúpe reči o sociálnych bytoch a zdôrazňujem, že ide o normálne, štandardne a moderne vybavené byty. Vidím, že niektorí ľudia nie sú schopní pochopiť, čo sa podarilo pre Lukáčovce vybaviť a tak domýšľaním si hľadajú za tým senzácie. Niekedy som už skutočne unavený z neustáleho vysvetľovania úplne jasných vecí. Nechápem, prečo má vždy u nás vysvetľovať ten, kto je z niečoho napádaný a nie ten, kto bezdôvodne napáda len na základe toho, že niečo niekde počul a nevie to dokázať. Ide iba o hrubú neznalosť podmienok výstavby nájomných bytov. Takže nutnosť a dôvody výstavby som dúfam vysvetlil. Kto chce pochopiť, ten pochopil. A ďalší protiargument ? Miesto výstavby. Takže poďme k nemu.

V čase zahájenia vybavovania bytovej výstavby, teda v júni minulého roka, sme oznámili, v ktorej lokalite sa výstavba bude realizovať. Aj keď sme miesto výstavby zdôvodňovali v novinách, dovoľte mi ešte raz uviesť dôvody, ktoré nás k tomu viedli. Po podrobnom, ešte raz zdôrazňujem, že po naozaj podrobnom posúdení všetkých možností prípadných miest

výstavby, ktoré nám poloha našej obce ponúkala, sme spolu s poslancami obecného zastupiteľstva prišli k jedinému riešeniu a tým bola výstavba v parku. Už som vysvetlil dôvody počtu bytov. Nájst' lokalitu na výstavbu nebola jednoduchá vec. Veľa ľudí nevedelo aké bytové domy sa idú stavať a tak nám dávali typy na miesto výstavby, napríklad za Obecným úradom, na Osade, za dedinou, na Farskej ulici, vykúpiť záhrady, atď. To všetko sme už vedeli aj my. Nikto iný nenavrhol skutočne vhodné miesto. Obec žiadne vhodné pozemky nevlastnila a bolo treba začať veľmi rýchlo. Mohli sme síce začať vybavovať rozšírenie intravilánu, ale to by sme nestihli a čas nám dal za pravdu. A záhrady? Nikto mi zatiaľ nepovedal, ako by sme ľudí mali donútiť odpredať ich. Jednoducho sa vhodnejšia lokalita nenašla. Pri rozhodovaní sme si boli plne vedomí toho, že čiastočný výrub stromov v parku nebude vnímaný pozitívne. Ani nám to nebolo jedno. Veď len blázon by dovolil výrub stromov len tak pre nič – za nič, keby bolo vhodnejšie miesto na výstavbu. Dokonca keby bolo už aj keď nie vhodnejšie, ale aspoň nejaké. Ale my sme nemali žiadne. Samotný výrub robil pracovník Štátnej ochrany prírody a my sme povinní za každý vyrúbaný strom vysadiť tri nové. Mám pocit, že výraznejšia starostlivosť o park sa začala až od tohto volebného obdobia. Zrazu sú citliví na park aj ľudia, ktorí slúžili socialistickému režimu, ktorý neváhal zlikvidovať Vinohrady (v mesiaci máj) alebo Panskú záhradu pod farou. Tu však nejde o dokazovanie si moci spôsobom – tu a hotovo. Tu ide o sociálny rozmer, o vyriešenie bytovej otázky pre veľké množstvo rodín a tak musí ísť do popredia verejný záujem, pretože otázka stála len takto: Zachováme stromy a nebudeme stavať byty alebo zrušíme 2/3 parku, postavíme byty a stromy nanovo vysadíme? Je to neporovnateľné s ľuďmi, ktorí inde prišli o domy kvôli cestám, diaľnicam, alebo s ľuďmi, ktorým boli priehradami zatopené celé dediny. Pretože súčasťou projektovej dokumentácie sú aj záverečné sadové úpravy som presvedčený, že stred dediny bude v budúcnosti krajší ako bol doteraz. Ak aj teraz sme možno odsúdení na nepochopenie, pevne verím, že budúcnosť ocení náš pevný postoj. Keby mi išlo o osobný záujem a nie o verejný, mohli sme s výstavbou počkať a začať až po voľbách. Ale to, že sme začali pred voľbami vedomí si rizika nepochopenia u občanov, musí každého presvedčiť o našej istote správneho kroku a čistých úmysloch. Nech nám je prosím dopriate výstavbu v klude dokončiť a potom posudzovať.

Dalo by sa písať ešte veľa, ale to hlavné je obsiahnuté v predchádzajúcich riadkoch. Bol by som vďačný, keby ste o nich porozmýšľali s takým čistým úmyslom, s akým boli napísané.

Marián Lukáčik  
starosta obce

#### **Zoznam uchádzačov, ktorí mali po 15.6.2001 podanú žiadosť o byt**

Jozef Dian  
Martin Rus

Ivan Dian  
Roman Rehuš  
Miloš Tankovský

Marek Klostermann  
Vladimír Mateička  
František Timoracký  
Ján Horňák  
František Kucko

Tibor Kuchar  
Ľuboš Krajčovič  
Zuzana Hurtová  
Margaréta Kašubová (rod.Hantáková)  
Juraj Lopaška  
Gabriela Imrišková (rod.Tankovská)  
Jaroslav Šešera ml.  
Oto Bosák  
Jana Králičová  
Henrich Zelka  
Jaroslav Kukučka  
Peter Zachar  
Dana Gajdošová  
Martin Šajter

Roman Brňo  
Ivan Krajčovič  
Marek Bošanský  
Marek Gajarský  
Marián Lukáčik  
Miroslav Mládenek  
Daniela Bosáková  
Monika Havrlentová (rod.Mrlíková)  
Silvia Civaňová (rod.Gajdošová)  
Anna Francová (pre brata Vladimíra)  
Andrea Grancová (rod.Režová)  
Tibor Páleník  
Miriam Miškovičová (neter p.Zelkovej)  
1 bezbariérová garzónka (podľa zákona)

## Vynovené priestory v Kultúrnom dome

Nikomuto iste neušla skutočnosť, že Kultúrny dom prešiel významnou zmenou a obnovou. Jeho stav bol už skutočne žalostný a tak bolo rozhodnuté o vyčlenení väčšej sumy finančných prostriedkov z rozpočtu obce na jeho zmodernizovanie.

Veľkou zmenou prešiel hlavne interiér budovy, kde v jeho časti od predajne Jednoty boli skutočne dezolátne podlahy a plesnivé steny. Bolo uskutočnená vodoinštalácia s rozvodmi vody. Urobili sme odpady a bola osadená certifikovaná betónová žumpa. Vybuodovali sme 4 elegantné sociálne zariadenia, bola položená dlažba a obklady. Celý interiér bol vymaľovaný a v sále boli vybrúsené parkety. Vonkajšok prešiel taktiež významnou obnovou fasády. Vonkajšie steny sme nechceli takpovediac iba polepiť, ale sami ste mali možnosť pri prechádzaní okolo miesta prác postrehnúť, že práce na vonkajšej fasáde boli zrealizované skutočne na úrovni. Výsledok stojí za to. Musím poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali na tomto skrášlení a zmodernizovaní Kultúrneho domu. Odviedli kus kvalitnej práce.

Pred samotnou realizáciou akcie sme požiadali Štátny zdravotný ústav v Nitre o oznámenie hygienických podmienok na zriadenie ambulancie a podľa ich pokynov sme priestory k tomuto účelu aj pripravili. Podľa súčasne platných noriem môže byť v priestoroch lekára pre dospelých aj detská poradňa a tak mamičky s deťmi budú od Nového roka navštevovať detskú poradňu už v nových priestoroch. Nový rok je významným medzníkom aj z toho dôvodu, že od 1.januára 2003 prechádza pod obce, v rámci prechodu kompetencií, aj zriaďovanie zdravotníckych zariadení a pretože priestory už máme pripravené, nebude nám nič brániť k zahájeniu vybavovania zariadenia lekárskej ambulancie. Iste to však potrvá zopár mesiacov, než zriadenie ambulancie schváli hygienik, atď. Prvé kroky však už máme za sebou a hovorí sa, že najťažšie je vždy začať.

Marián Lukáčik  
starosta obce



## Ako ušetriť za telefón ?

To, že sa nám podarilo ukončiť proces telefonizácie našej obce digitalizáciou telefónnej ústredne, znamená úsporu v platení za telefónne účty pre obyvateľov našej obce. Telefónnym účastníkom v našej obci zostane mesačne viac v peňaženke, akoby tomu bolo, keby sme zostali pripojení na starej analógovej ústredni.

Časy, keď sa v našej obci čakalo na zavedenie telefónnej linky 10 a viac rokov, sú dávno za nami. Možnosť uspokojiť všetkých záujemcov o telefóny a výrazné skvalitnenie spojenia však nie sú jedinými výhodami digitálnej ústredne. V prvom rade môžeme využívať sekundovú tarifikáciu a nie impulznú, takže platíme iba za skutočne pretelefonovaný čas. Ďalej máme možnosť dostávať podrobný výpis všetkých hovorov a nikto tak už nemusí mať pocit, že platí za hovory niekoho iného. Ešte zaujímavejšie je však to, že digitálna ústredňa nám ponúka to, čo by nám stará ústredňa neumožnila a to je možnosť voliteľných volacích programov. Tu môžu hlavne dôchodcovia, ale aj tí, ktorí telefón využívajú hlavne na to, aby im niekto zavolať a oni sami volajú málo, využiť program ST Mini. V peniazoch to znamená, že v sume, ktorú sme predtým platili len za to, že máme telefón zavedený, teraz máme už za tú istú sumu v programe ST Mini zaplatených 60 minút nášho volania iným. Chceme ponúknuť nasledovnú službu hlavne dôchodcom, aby nemuseli cestovať do Nitry na Telekomunikácie. V prípade vášho záujmu stačí prísť na Obecný úrad, kde vám pomôžeme vyplniť žiadosti o program ST Mini, ktoré potom zoberiem ja, hromadne za všetkých, na Telekomunikácie. Tento program sa oplatí všetkým, ktorí teraz bežne platia za telefón do 450,-Sk mesačne. Ak platíte viac, oplatí sa vám iný volací program. Ďalšie výhody digitálnej ústredne sa dozviete na bezplatnom čísle 0800 123456 alebo v Zlatých stránkach.

Dovoľte mi aj touto cestou poďakovať všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na úspešnom zavíšení telefonizácie našej obce k spokojnosti všetkých obyvateľov našej obce.

A keď som pri telefónoch, musím spomenúť aj to, čo už dnes považujeme za samozrejmú. Už viac ako dva roky nemusíme naháňať signál pre mobilné telefóny po našom chotári, ale máme ho plne kvalitný k dispozícii v celej našej obci.

Toto všetko nám umožňuje využívať vymoženosti dnešnej doby a nad vecami, ktoré boli v tejto oblasti v našej obci pred štyrmi rokmi považované za nemožné, sa dnes môžeme iba pousmiať.

Marián Lukáčik  
starosta obce

## Daňové a poplatkové úľavy

Na svojom poslednom tohtoročnom zasadnutí obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo v stredu 27.novembra 2002 museli byť ako každoročne, medzi iným, schvaľované aj výšky daní a poplatkov na rok 2003.

Poslanci obecného zastupiteľstva sa zaoberali určením výšky dane z nehnuteľností, poplatku za odpad a iných poplatkov.

Daň z nehnuteľnosti sa meniť nebude a jej výška zostáva na doterajšej úrovni. Ďalej bolo rozhodnuté, že daňové úľavy platné už v tomto roku, zostanú v platnosti aj pre budúci rok a tak dôchodcovia nad 70 rokov nebudú platiť žiadnu daň zo stavieb na bývanie a z garáží. Len pre zopakovanie – musí ísť o dôchodcov nad 70 rokov, ktorí žijú buď samostatne alebo ako manželia v spoločnej domácnosti (v tomto prípade musia mať vek nad 70 rokov obaja) a musia tento vek dosiahnuť do 31. decembra. 2002. V zmysle zákona o dani z nehnuteľností, môže byť daňová úľava poskytnutá iba nad tento vek. V našej obci sa to bude týkať viac, ako 50 domácností. Takže dôchodcovia nad 70 rokov nebudú platiť daň zo stavieb, ale iba za pozemky. Obecný úrad pritom nebude skúmať, či má dotknutá nehnuteľnosť aj prípadných spoluvlastníkov (napr. deti bývajúce inde).

Pri stanovovaní výšky poplatku za odpad boli spočítané náklady na vývoz a uloženie odpadu a tieto boli vydelené počtom obyvateľov. Dôležitá je skutočnosť, že poplatok sa podarilo udržať na rovnakej výške aj pre budúci rok a nemusí tak prísť k jeho zvýšeniu. Navyše bolo rozhodnuté, že v nehnuteľnostiach, v ktorých nie je k trvalému alebo prechodnému pobytu prihlásená žiadna osoba, sa nebude platiť žiadny paušálny poplatok. Majitelia týchto nehnuteľností si na Obecnom úrade zakúpia vrecia s označením Lobbe a ak budú mať odpad, budú ho vyvážať v týchto vreciach. Ušetrí sa tak značný počet smetných nádob.

Ostatné miestne poplatky sa nám taktiež podarilo udržať na súčasnej úrovni a v platnosti zostáva aj odpustenie poplatku za psa pre bezvládne osoby a držiteľov preukazu ZŤP a ZŤP/S a pre dôchodcov s príjmami na hranici životného minima.

Obecné zastupiteľstvo

## **Téma: Čistiarene odpadových vôd**

Už v minulých vydaniach našich novín som avizoval záujem riešiť situáciu v životnom prostredí, konkrétne v odpadových vodách, budovaním domových čističiek odpadových vôd (ČOV). Niektorí hovoria aj o klasickej kanalizácii a centrálnej čistiarni odpadových vôd, ktoré poznáme z iných miest alebo obcí. Toto riešenie je však veľmi nákladné a dlhodobé. My sme prišli na iný spôsob riešenia odpadových vôd a v nasledujúcich riadkoch vám ho ozrejším. O tomto spôsobe začína v poslednom čase uvažovať viac obcí z dôvodov, ktoré sa dozviete nižšie.

Veľa obcí sa pustilo cestou budovania celoobecnej kanalizácie a centrálnej čistiarene odpadových vôd. Bolo by najjednoduchšie pustiť sa touto cestou, lenže prečo hneď unáhlene kopírovať iných a radšej neporozmýšľať nad jednoduchším, rýchlejšim a pritom lacnejším riešením. Zdá sa, že také možno existuje. Začiatkom tohoto roka som sa bol pozrieť v jednej obci pri Dunajskej Strede, kde sa rozhodli vyriešiť svoj problém vybudovaním domových čistiární odpadových vôd. Všetko im funguje a s týmto riešením sú veľmi spokojní. Uvediem aspoň 3 najdôležitejšie rozdiely týchto dvoch alternatív – celkové náklady, rýchlosť realizácie a prevádzkové náklady.

Pri bežnom spôsobe – teda celoobecná kanalizácia a centrálna čistiareň odpadových vôd je pri hrubom odhade predpokladaný náklad na ich vybudovanie v našej obci okolo 35 miliónov korún. Ďalšou nevýhodou je to, že systém sa môže spustiť až po jeho dobudovaní,

čo je otázka niekoľkých rokov. A v neposlednom rade sú to samotné náklady domácností na odvádzanie odpadových vôd, takzvané stočné. Nikoho nemôžeme prinútiť, aby si urobil kanalizačnú prípojku a používal celoobecnú kanalizáciu. Čím menej domácností sa pripojí, tým vyšší by bol poplatok za stočné.

Pri mojom riešení – teda pri vybudovaní domových čistiarní odpadových vôd je celkový náklad neporovnateľne nižší, lebo ak počítate, že ČOV pre jeden dom s 2 – 6 obyvateľmi stojí cca 40.000,-Sk (čo by stála aj kanalizačná prípojka pri centrálnej ČOV) a rozhodli by sa pre ňu zrovna všetky domy v obci (cca vyše 300), vyjde vám, že náklady budú zhruba 12 miliónov korún. Ak si to porovnáte so sumou v prvom prípade, nie je o čom hovoriť. Ďalej, možnosť používania takejto domovej ČOV je neporovnateľne rýchlejšia. Zjednodušene povedané, osadí sa a spustí. Nemusíte čakať na suseda. Táto ČOV je ako väčší sud a dáva sa do zeme, čím zaberie veľmi málo miesta. Obrovská výhoda je tiež to, že vyčistenú odpadovú vodu môžete používať ako úžitkovú napríklad na polievanie záhrad, alebo môže ísť aj do existujúcich (aj „deravých“) žúmp, pretože je čistejšia, ako voda v potoku. Samotné prevádzkové náklady sú zanedbateľné. Pri domácnosti so 4 obyvateľmi stačí ČOV spustiť raz za 3 dni na 1 hodinu a náklady sú také, ako keby vám hodinu svietila 90W žiarovka.

Tých rozdielov v prospech domových ČOV je oveľa viac, ale nechcem tu všetky rozvádzať. V tomto roku sme chceli urobiť po dohode s niektorými majiteľmi hlavne nových domov pilotný projekt, kde by sa mohol každý na vlastné oči presvedčiť, ako to funguje a až potom sa rozhodnúť. Toto však nebolo možné, pretože odbor životného prostredia Okresného úradu uprednostňuje riešenie s jedným výustným otvorom (teda centrálna ČOV) a nie napríklad s 300 otvormi. Poviem otvorene, že sme sa rozhodli počkať, pretože po 1.1.2003 prejde schvaľovací proces pod obce a ak budú všetky odborné stanoviská kladné, pristúpime k samotnej realizácii prvých domových ČOV. Predbežne chceme postupovať spoločne s Alekšincami a pri rokovaníach s dodávateľmi argumentovať počtom ČOV a vyjednať tak čo najnižšiu cenu.

Ak všetko pôjde podľa mojich predstáv, budovaniu domových ČOV by tak nemalo brániť nič. Vyriešila by sa tak situácia v čistení odpadových vôd v našej obci a v rekordne krátkom čase by sme tak dobudovali a skompletizovali infraštruktúru v našej obci. Je jednoduché povedať, že chcem budovať kanalizáciu a ČOV, ale treba pritom aj rozmýšľať a vedieť, ako na to. Treba však povedať, že pokiaľ by táto alternatíva z rôznych dôvodov nemohla byť realizovaná, nebude to znamenať koniec kanalizácie a ČOV v našej obci, ale pustíme sa cestou budovania jednej centrálnej ČOV a celoobecnej kanalizácie tak, ako to poznáme z iných miest a obcí, pretože si to stav nášho životného prostredia vyžaduje.

Marián Lukáčik  
starosta obce

## SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

(od apríla 2002 do novembra 2002)

### Narodili sa:

- 18.06. Peter Slaný – dcéra Ľubomíra a Márie rod. Žáková  
24.08. Roman Gudába – syn Radka a Heleny rod. Ostroškovej  
07.10. Ján Duras – syn Evy Patakiovej rod. Fiamovej a Jána Durasa  
26.10. Alžbeta Kašubová – dcéra Margaréty rod. Hantákovej a Kašubu Miroslava

### Odteraz spolu:

- 13.04. Vladimír Kuchar a Andrea Kravariková

### Blahoželáme:

- 50 rokov – Toman Július 17.5.  
Žák Štefan 3.6.
- 60 rokov – Babulic Viliam 27.4.  
Gajdošová Emília 1.5.  
Dianová Hedviga 28.5.  
Hudček Rudolf 16.8.  
Venény Jozef 8.10.
- 70 rokov – Teplanská Pavlína 25.4.  
Gajdoš Ján 6.5.  
Brezolubská Štefánia 25.6.  
Pavlovič Emil 8.8.  
Žáková Mária 7.9.  
Pauková Mária 11.10.
- 80 rokov – Osuská Helena 1.4.  
Ilavská Pavlína 29.6.  
Klepancová Katarína 19.8.  
Hrebík Jozef 18.9.  
Gajdošová Jolana 8.10.
- 81 rokov – Lukáčik Jozef 25.5.  
Antaličová Monika 9.7.  
Osuská Mária 5.8.  
Babulicová Vilma 10.9.  
Teplanská Jolana 5.10.  
Nemec Emil 27.10.
- 82 rokov – Zacharová Jolana 24.5.

83 rokov – Žáková Magdaléna 8.5.  
Šešerová Anna 12.7.  
85 rokov – Mikulová Brigita 11.6.  
87 rokov – Gajdošová Serafína 12.4.  
Šešera Štefan 16.6.  
88 rokov – Zachar Vít 22.4.  
Hanáková Filoména 25.5.